

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/342/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112227195
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1112227195.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej, a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej, v právnej veci navrhovateľky: E. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, L., zast. FUTEJ & Partners, s.r.o., Radlinského 2, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Národnou bankou Slovenska, Imricha Karvaša 1, Bratislava, IČO: 30 844 789, o náhradu škody vo výške 1.863,37 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 17. marca 2014, č.k. 4C 157/2012-127, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa od odporcu domáhala zaplatenia sumy 1.863,37 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, a zároveň zamietol návrh navrhovateľky na podanie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie. Odporcovi nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu odôvodnil právne ust. § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, § 15 ods. 1, a § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, a vecne tým, že navrhovateľka v konaní nepreukázala vznik škody, ani namietaný nesprávny úradný postup odporcu, a tým ani príčinnú súvislosť medzi ním tvrdenou škodou a nesprávnym úradným postupom odporcu. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., a v konaní úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko ich náhradu neuplatnil návrhom.

Vykonaným dokazovaním zistil, že Úrad pre finančný trh rozhodnutím zo dňa 21.03.2002 schválil **PODIELOVÉMU DRUŽSTVU SLOVENSKEJ INVESTÍCIE** (ďalej len „Družstvo“) Prospekt investície, pri ktorom Družstvo požiadalo návrhom na začatie konania doručeným úradu dňa 16.04.2003 o schválenie jeho dodatku, a to so zápisnicou z riadnej členskej schôdze Družstva zo dňa 09.01.2003, podľa ktorej mal Úrad pre finančný trh schválením Prospektu investície odobriť projekt družstiev, pričom Úrad pre finančný trh v upozornení zo dňa 13.05.2003 oboznámil Družstvo o splnení podmienok pre schválenie tohto dodatku a upozornil Družstvo, že nie je povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v Prospekte investície, s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb podpisujúcich Prospekt, z dôvodu, že vykonáva dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa ust. § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z.z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva. Dňa 02.06.2008 uzavrelo Družstvo s obchodnou spoločnosťou CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. v likvidácii, Poľná č. 1, Bratislava, IČO: 35 828 749, (ďalej „obchodník s cennými papiermi“) Zmluvu o riadení portfólia, podľa ktorej sa obchodník s

cennými papiermi, ako obhospodarovateľ, zaviazal riadiť portfólio Družstva ako jeho klienta v súlade so schváleným Prospektom investície a jeho dodatkami, čo v sebe zahŕňalo hospodárenie s portfóliom klienta na základe rozhodnutia obhospodarovateľa, sledovanie a vyhodnocovanie spravovaného portfólia, obstarávanie predaja cenných papierov z portfólia klienta, uschovávanie a správu cenných papierov, optimalizáciu portfólia, poskytovanie konzultácií a finančných analýz, a obchodník s cennými papiermi sa zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia klienta vo výške 8 % ročne. Poukázal na skutočnosť, že Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 08.01.2008, č. OPK-9750-3/2007, uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 500.000,- Sk za porušenie v rozhodnutí špecifikovaných ustanovení zák. č. 566/2001 Z.z., pričom po jeho zrušení rozhodnutím zo dňa 20.08.2008, č. OPK-9750-5/2007 uložila obchodníkovi s cennými papiermi opätovne pokutu vo výške 300.000,- Sk za porušenie v rozhodnutí špecifikovaných ustanovení zák. č. 566/2001 Z.z., a rozhodnutím zo dňa 22.04.2008, č. OPK-2744-5/2007-PLP zmenila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, a povolila mu, okrem iného, poskytovanie investičnej služby podľa ust. § 6 ods. 1 písm. d) v spojení s § 5 ods. 1 písm. a), b), c) zák. č. 566/2001 Z.z., s obmedzením podľa § 59 ods. 3 tohto zákona a poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb podľa § 6 ods. 1 a 2 v spojení s § 5 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z.z. v špecifikovanom rozsahu. Po obdržaní výpovede obchodníka s cennými papiermi zo Zmluvy o riadení portfólia požiadalo Družstvo listom zo dňa 15.04.2010 Národnú banku Slovenska o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi a o výkon dohľadu na mieste dôvodiac, že výpoveďou zmluvy sa Družstvo dostalo do zložitej situácie, pretože obchodník s cennými papiermi zabezpečoval pre Družstvo odbyt výrobkov a iné, a listom zo dňa 23.04.2010 požiadalo Družstvo Národnú banku Slovenska o zjednanie nápravy v činnosti obchodníka s cennými papiermi, pretože tento si neplnil voči nemu svoje základné povinnosti, spočívajúce v zabezpečení zhodnotenia finančných prostriedkov jemu zverených do správy. Poukázal na skutočnosť, že Národná banka Slovenska rozhodnutím o predbežnom opatrení zo dňa 12.07.2010, č. ODT-8305/2010 podľa § 25 ods. 1 písm. a) zák. č. 747/2004 Z.z. uložila obchodníkovi s cennými papiermi povinnosť zdržať sa nakladania s majetkom klientov, ktorý mu bol zverený bez písomného súhlasu Národnej banky Slovenska, keďže na základe oznámenia klientov, najmä Družstva, vzniklo dôvodné podozrenie z možného poškodenia klientov obchodníka s cennými papiermi, a rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, potvrdeným Bankovou radou Národnej banky Slovenska (rozhodnutím zo dňa 01.03.2011, č. GUV-274/2011), odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb z dôvodov podľa § 156 ods. 2 písm. a), § 55 ods. 7, ods. 9, § 85 ods. 2 v spojení s ust. § 84 ods. 1 písm. b), § 76 ods. 2 a § 77 ods. 7 zák. č. 566/2001 Z.z.. Rozhodnutím zo dňa 26.08.2010, č. OPK-5664/1-5/2010 zastavila konanie o schválenie dodatku k Prospektu investície z dôvodu, že i napriek poskytnutiu dostatočnej lehoty na odstránenie nedostatkov, žiadosť Družstva neobsahovala náležitosti stanovené zákonom, čo potvrdila Banková rada Národnej banky Slovenska rozhodnutím zo dňa 07.12.2010, č. GUV-1744/2010. Rozhodnutím zo dňa 30.05.2011, č. ODT-10890-4/2010, právoplatným dňa 18.07.2011, zakázala Národná banka Slovenska Družstvu, ako vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, predaj majetkových hodnôt s tým, že zmenou skutočností uvedených v Prospekte investície Družstvo tento Prospekt nedodržiavalo, stal sa neaktuálny, a neurobilo žiadne kroky k tomu, aby stav Družstva uviedlo do súladu s údajmi v Prospekte investície. Národná banka Slovenska podala dňa 27.07.2010 trestné oznámenie na neznámeho páchatela po tom, čo zistila skutočnosti nasvedčujúce spáchaniu skutku, ktorý by mohol naplniť znaky skutkovej podstaty trestného činu. Mal tiež za preukázané, že Národná banka Slovenska podľa zápisu z prerokovania problémov a nezrovnalostí zo dňa 24.08.2007 zistila, že majetok vložený do investičných nástrojov Družstva je tvorený podielmi v družstvách EDSI, KPDSI a DDSI a na 98,85 % podielom zmenkami emitenta CI HOLDING, akciová spoločnosť, a že nakoľko v zmysle prijatej investičnej stratégie v Prospekte investície, by angažovanosť voči jednému emitentovi nemala prekročiť 30 % podielu na celkových aktívach vyhlasovateľa verejnej ponuky, a podiel emitenta CI HOLDING, akciová spoločnosť na celkových aktívach predstavovala 91,45 %, Prospekt investície nebol zo strany Družstva dodržaný. Národná banka Slovenska preto považovala za vhodné v aktívach družstva umiestniť finančné nástroje aj iných subjektov, ako subjektov nachádzajúcich sa v skupine CI HOLDING, a.s., z dôvodu rozloženia investičného rizika, a odporučila zosúladiť štruktúru aktív Družstva podľa schváleného Prospektu investície najneskôr do 31.12.2007. Splnomocnený zástupca Družstva na to v liste zo dňa 10.10.2007 uviedol, že zo strany Družstva nedošlo k porušeniu zákona ani Prospektu investície, nakoľko jeho znenie umožňovalo rozloženie finančných nástrojov v portfóliu aj tak, že sa v ňom budú nachádzať iba finančné nástroje jedného eminenta. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, aké skutočnosti zistil z listinných dokladov, a z dokladov, predložených na CD nosiči, týkajúce sa najmä postupu Družstva vo vzťahu k obchodníkovi s cennými papiermi.

Zistil tiež, že Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 11.04.2011, č.k. 3K 95/2010-21, právoplatným dňa 05.05.2011, vyhlásil konkurz na majetok Družstva ako úpadcu, a do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovil H. H. Z., ktorý vo vyjadrení uviedol, že konkurz nie je právoplatne skončený. V záujme úpadcu je vedených približne 200 súdnych konaní, z ktorých väčšina je tvorená uplatnenými nárokmi z odporovateľných právnych úkonov pred vyhlásením konkurzu, ktorými boli niektorí veritelia úpadcu uspokojení na úkor ostatných veriteľov. Najväčšie nároky úpadcu predstavujú tie, ktoré sú uplatnené voči SR-Národnej banke Slovenska, voči poisťovni Chartis Europe, voči členom predstavenstva úpadcu, voči SR-Garančnému fondu investícií, voči obchodníkovi s cennými papiermi, ale i voči advokátskej kancelárii FUTEJ & Partners, s.r.o., pričom tieto súdne konania nie sú právoplatne skončené, preto je o prípadnej miere uspokojenia predčasné špekulovať.

Poukázal na to, že navrhovateľka sa stala členkou Družstva na základe rozhodnutia predstavenstva Družstva zo dňa 31.03.2010. Navrhovateľka požiadala žiadosťou zo dňa 07.12.2010 Družstvo o zrušenie členského podielu, uzatvorila s Družstvom Dohodu o úprave niektorých práv a povinností, pričom jej bolo zo strany Družstva vystavené potvrdenie o zániku členstva v Družstve a o vzniku nároku na vyrovnací podiel vo výške 1.863,37 eur a dňa 07.12.2010 vystavená zmenka na 1.863,37 eur so splatnosťou na videnie. Formou prihlášky si navrhovateľka uplatnila svoju pohľadávku voči Družstvu v žalovanej výške v konkurznom konaní, vedenom voči Družstvu ako úpadcovi pod sp. zn. 3K 95/2010. Jej pohľadávka bola správcom konkurznej podstaty v celom rozsahu popretá, a navrhovateľka podala incidenčnú žalobu, konanie o ktorej je vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7Cbi 97/2011, a nie je právoplatne skončené. Navrhovateľka mala za to, že škoda jej vznikla nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska pri výkone dohľadu nad povinne dohliadanými subjektami finančného trhu, teda nad Družstvom, ktorého bola členkou, a nad obchodníkom s cennými papiermi, a požiadala Národnú banku Slovenska o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ale jej nárok nebol ani čiastočne uspokojený. Odporca s návrhom nesúhlasil, keď mal za to, že postupoval v súlade so zákonom č. 747/2004 Z.z. o dohľade a so zákonom č. 566/2001 Z.z., a jeho konanie preto nemohlo mať bezprostredný a priamy vplyv na vznik škody navrhovateľky.

Súd prvého stupňa vyhodnotil, že navrhovateľka v konaní nepreukázala existenciu predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., na vyvodenie ktorej je potrebné kumulatívne splnenie všetkých zákonom stanovených podmienok, ktorými sú existencia majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, pričom nepreukázanie čo i len jedného z týchto predpokladov má za následok zamietnutie celého návrhu. Mal za to, že navrhovateľka v konaní nepreukázala vznik škody. V tejto súvislosti poukázal na ustálenú judikatúru, podľa ktorej nárok na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom, napr. titulom vydania bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Vyvodil, že ak má navrhovateľka pohľadávku voči subjektu, ktorý ju získal ako prospech, a má povinnosť tento prospech vydať, resp. kým nepreukázala bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu, a tým ani predpoklad existencie škody. Uviedol, že navrhovateľka sa ako bývalá členka Družstva, s ktorým bola v právnom vzťahu, z ktorého jej v prípade vystúpenia vzniklo právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu, musí domáhať zaplatenia svojej pohľadávky voči Družstvu, ktoré je vo vzťahu k nej v pozícii dlžníka, resp. osoby, ktorá je povinná jej vydať získaný prospech v podobe vyrovnacieho podielu. Navrhovateľka však nepreukázala bezúspešnosť uplatňovania svojich práv, keďže ani konkurzné konanie, a ani konanie o ňou podanej incidenčnej žalobe nie je právoplatne skončené. Až následne, teda až v prípade bezúspešného uplatňovania pohľadávky voči Družstvu, by bolo totiž možné ustáliť, či a najmä v akej výške by vôbec navrhovateľke vznikla škoda, čo je rozhodná okolnosť aj pre plynutie premlčacej doby na uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu. Skonštatoval, že ak v čase rozhodovania súdu o uplatnenom nároku na jej náhradu škoda neexistuje, bol nárok navrhovateľkou uplatnený predčasne. Na argumentáciu navrhovateľky, ktorá poukazovala na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Cdo 4968/2009, uviedol, že uvedené rozhodnutie nie je možné na posudzovanú vec aplikovať, a to práve z dôvodu, že konkurzné konanie nie je doposiaľ ukončené, a vzhľadom na jeho stav nemožno jednoznačne vylúčiť možnosť uspokojenia pohľadávky navrhovateľky ako prípadného veriteľa v rozsahu, v ktorom sa v tomto konaní domáha náhrady škody od štátu.

Z uvedeného vyvodil, že navrhovateľka nepreukázala existenciu škody ako jeden z predpokladov zodpovednosti štátu podľa zák. č. 514/2003 Z.z., a mal za to, že nepreukázala ani namietaný neprávny úradný postup Národnej banky Slovenska, ktorý mal podľa nej spočívať v oneskorenom zistení neaktuálnosti údajov zahrnutých do Prospektu investície, a tým údajnej neplatnosti Prospektu investície a následnom oneskorení zakázania činnosti Družstva, a tiež v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zisteniach v prerokovaní nedostatkov podľa zápisu zo dňa 24.08.2007, ako aj po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu.

Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup spočívajúci v oneskorenom zistení neaktuálnosti údajov zahrnutých do Prospektu investície a tým neplatnosti Prospektu investície a následnom oneskorení zakázania činnosti Družstvu, súd prvého stupňa uviedol, že dohľad Národnej banky Slovenska nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, bol regulovaný zákonom č. 566/2001 Z.z. v obmedzenom, resp. vymedzenom rozsahu, spočívajúcom v kontrole povinností uložených vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt zákonom, a k takým povinnostiam patrila až od 01.01.2009 i povinnosť aktualizácie Prospektu investície podľa ust. § 125c ods. 1 v spojení s ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. a až od 01.06.2010 povinnosť dodržiavania Prospektu investície podľa ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z.z.. Mal potom za to, že v zmysle relevantného znenia zákona č. 566/2001 Z.z. účinného v roku 2007 nebolo možné vyhlasovateľovi ponuky majetkových hodnôt uložiť sankciu za nedodržiavanie Prospektu investície a ani za jeho neaktualizovanie, pretože takéto povinnosti neboli vyhlasovateľovi v predmetnom období zákonom uložené. Dospel preto k záveru, že povinnosť aktualizácie Prospektu investície sa vzťahovala primárne na Družstvo, ktoré malo v takom prípade vypracovať dodatok Prospektu investície a predložiť ho na schválenie Národnej banke Slovenska. Keďže tak neurobilo, mohla Národná banka Slovenska nové významné skutočnosti zistiť až s určitým časovým odstupom, najmä pri plnení zákonom uloženej periodickej informačnej povinnosti Družstva, s tým, že nie je možné opomenúť, že štatutárny orgán Družstva počas celej doby verejnej ponuky zodpovedal za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investícií, pričom schválenie Prospektu investície nemalo za následok aj schválenie Zmluvy o riadení portfólia. V tejto súvislosti zdôraznil, že Národná banka Slovenska nemala právomoc vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva s tým, že Družstvo až do 15.04.2010 nesignalizovalo Národnej banke Slovenska zhoršenie jeho finančnej situácie, príp. nedostatky v činnosti obchodníka s cennými papiermi, a až pri výkone dohľadu na mieste samom, od 20.04. do 06.05.2010, Národná banka Slovenska zistila zmeny v údajoch v Prospekte investície, ktoré by mohli ovplyvniť hodnotenie majetkových hodnôt, s následkom neaktuálnosti Prospektu investície, nie však jeho neplatnosti, pretože zo žiadnych ustanovení zák. č. 566/2001 Z.z. nevyplýva neplatnosť Prospektu investície pre neaktuálnosť jeho údajov. Poukázal na skutočnosť, že Národná banka Slovenska vyzvala Družstvo na predloženie žiadosti o schválenie dodatku Prospektu investície, ktorú síce predložilo, táto však (ako vyplýva z rozhodnutia banky č. OPK-5664/1-5/2010 zo dňa 26.08.2010) neobsahovala všetky náležitosti podľa zák. č. 747/2004 Z.z., pričom rovnaké nedostatky mal aj dodatok Prospektu investície v zmysle zák. č. 566/2001 Z.z., a keďže tieto nedostatky neboli odstránené, bolo konanie zastavené. Národná banka Slovenska ukončila aj ňou iniciované konanie o uložení sankcie podľa ust. § 144 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. vydaním rozhodnutia č. ODT-10890-4/2010 zo dňa 30.05.2011, ktorým zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt. Dospel potom k záveru, že Národná banka Slovenska konala v rámci svojich oprávnení stanovených zákonom, a v jej postupe namietaný nesprávny úradný postup nezistil.

Vo vzťahu k namietanému nesprávnemu úradnému postupu, spočívajúcom v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu uviedol, že predmetom konania je nesprávny úradný postup odporcu, a nie obchodníka s cennými papiermi, a preto v priamej príčinnej súvislosti s ním mohla vzniknúť škoda len Družstvu a nie navrhovateľke, ktorá nebola v žiadnom záväzkovom ani inom vzťahu s obchodníkom s cennými papiermi, keďže zmluvnou stranou Zmluvy o riadení portfólia bolo len Družstvo. Poukázal na skutočnosť, že dohľad Národnej banky Slovenska bol limitovaný zák. č. 566/2001 Z.z., a informácie a podklady zistené v rámci predmetu dohľadu podľa ust. § 135 ods. 2 a § 137 ods. 2 zák. č. 747/2004 Z.z. o dohľade, sa vzťahovali výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu, v danom prípade Družstvu, ktorému zákon neukladal povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizika, prípadne krytia rizika, a Národná banka Slovenska podľa platnej úpravy v danom období (rok 2007) nemohla uložiť Družstvu sankciu, pretože povinnosť dodržiavať Prospekt investície sa na Družstvo v tom čase nevzťahovala, a preto nemohla konať nad rámec, rozsah a spôsob stanovený zákonom. Národná banka Slovenska zistené nedostatky a nezrovnalosti v činnosti Družstva prerokovala

na stretnutí s členmi štatutárneho orgánu Družstva dňa 24.08.2007, a dala odporúčania na nápravu tohto stavu, pričom v danom období nemohla uložiť peňažnú sankciu, alebo pozastaviť prípadne zakázať predaj majetkových hodnôt za nedodržiavanie Prospektu investície. Súd prvého stupňa sa nestotožnil ani s argumentáciou navrhovateľky pokiaľ išlo o tvrdený nesprávny úradný postup odporcu, spočívajúci v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu, a to z dôvodu absencie priamej príčinnej súvislosti s prípadnou škodou na strane navrhovateľky. Zároveň poukázal na to, že z listinných dôkazov, najmä z rozhodnutí Národnej banky Slovenska o uložení pokút vo výške 500.000,- Sk a vo výške 300.000,- Sk vyhodnotil, že Národná banka Slovenska činnosť obchodníka s cennými papiermi sledovala, pričom nebolo jej povinnosťou informovať Družstvo o výsledných zisteniach, nakoľko dohľad nad dohliadanými subjektmi je neverejný, ako aj konanie vo veciach dohľadu, a účastníkom konania v konaní o uložení pokuty alebo inej sankcie, alebo opatrenia na nápravu, je len dohliadaný subjekt alebo iná osoba, ktorej sa má pokuta, prípadne sankcia, uložiť. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že bolo primárne povinnosťou Družstva, ktoré malo všetky dostupné informácie o činnosti obchodníka s cennými papiermi, zabezpečiť priamu kontrolu plnenia jeho povinností a dohľad nad jeho činnosťou voči Družstvu, pričom nemožno zanedbať ani povinnosti samotnej navrhovateľky, ktorá sa mala ako členka Družstva aktívne a včas zaujímať o svoje práva a ich výkon voči Družstvu a jeho orgánom, a zamedziť tak znehodnocovaniu, príp. nevyožiteľnosti svojich majetkových a iných práv súvisiacich s Družstvom.

Dospel k záveru, že navrhovateľka v konaní nepreukázala existenciu predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu podľa zák. č. 514/2003 Z.z., a preto jej návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

Zamietnutie návrhu navrhovateľky na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie odôvodnil právne ust. § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. a vecne tým, že smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/71/ES, na znenie ktorej sa navrhovateľka odvolávala v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, bola transponovaná do nášho právneho poriadku, do zákona č. 566/2001 Z.z., a týkala sa primárne oblasti právnej úpravy prospektu, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov, a nie pri verejnej ponuke majetkových hodnôt. Mal potom za to, že vo vzťahu k prejednávanej veci je irelevantné zaoberať sa otázkami uvedenými v návrhu navrhovateľky, keďže odpovede na ne nemajú bezprostredný súvis s prebiehajúcim konaním.

Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a vecne plným úspechom odporcu, ktorému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ich náhradu neuplatnil a v konaní mu ani žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa zamietol jej návrh na zaplatenie náhrady škody s príslušenstvom, a navrhla rozsudok v napadnutej časti zmeniť, a jej návrhu vo veci samej vyhovieť, resp. rozsudok súdu prvého stupňa v uvedenej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň žiadala priznať náhradu trov konania. Súdu prvého stupňa vytkla, že nezohľadnil, že Národná banka Slovenska nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, keď základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nim bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t. j., že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Uviedla, že sa spoliehala, že nedôjde ku škode na jej úkor, pretože vychádzala z garancie Národnej banky Slovenska ako orgánu dohľadu, a nemohla predpokladať, že dohľad nad Prospektom investície je podľa Národnej banky Slovenska len formálny, resp., že takýto je jeho obsah podľa výkladu odporcu, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad Prospektom investície nedefinoval, a postup Národnej banky Slovenska bol preto svojvoľný v neprospech každého, kto sa na ňu z hľadiska stability a ochrany investície spoliehol. Argument Národnej banky Slovenska, že upozornila Družstvo, že vykonáva dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa ust. § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z.z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, posúdila ako úplne irelevantný, nakoľko nemohla mať o takto zúženom dohľade orgánu vedomosť, a nesúhlasila ani so záverom súdu prvého stupňa, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou a porušením zákonných povinností Národnou bankou Slovenska, spočívajúcom v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zákon č. 566/2001 Z.z.. Za obzvlášť nepochopiteľný považovala záver súdu prvého stupňa, že sa mala viac starať o svoje záležitosti v rámci zásady „právo patrí bdelym“, nakoľko ku škode došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti banky vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu, a nie v dôsledku toho, že nebola

„bdelá“ s tým, že jej nepatrili ani zákonom stanovené právomoci dohľadu nad činnosťou Družstva, ani obchodníka s cennými papiermi, ktorými mohla zabezpečiť dodržiavanie zákona o cenných papieroch, resp. sankciami k dodržiavaniu zákona porušujúci subjekt donútiť.

Argumentovala, že Národná banka Slovenska zanedbávala svoje povinnosti pri výkone dohľadu nad Družstvom aj obchodníkom s cennými papiermi minimálne od roku 2007. Poukázala na to, že jej povinnosťou podľa ust. § 137 ods. 2 zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich činností, pričom podľa ust. § 135 ods. 1 zákona o cenných papieroch, ktorý platí v tomto znení už od 01.05.2007, Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník s cennými papiermi, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany Národnej banky Slovenska napriek tomu, že odporca v priebehu celého konania tvrdil opak, a preto mala Národná banka Slovenska zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných Národnou bankou Slovenska Družstvu (Prospekt investície, vydaný vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne kontrolovaný Národnou bankou Slovenska) a obchodníkovi s cennými papiermi s tým, že povinný zákonný dohľad zo strany Národnej banky Slovenska bol dokonca koncipovaný tak široko, že má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako vyplývajúcich z povolení na činnosť, vrátane rizík, ktorým sú vystavené dohliadané subjekty, a v rámci nich aj Družstvo činnosťou obchodníka, ako i vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda aj navrhovateľky. Poukázala na skutočnosť, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C 206/2011 bolo výpoveďou svedka A.. B. E., M..., preukázané, že Národná banka Slovenska už v roku 2007 pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING a.s., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil obchodníka s cennými papiermi, z čoho vyplýva, že Družstvo malo všetky peňažné prostriedky od neho získané, investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a Družstvom, a Národná banka Slovenska sa po zistení o rizikovosti portfólia Družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo po tomto vytknutí zo strany banky rozložené namiesto jednej do troch zmeniek, a to zmeniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a.s., CI Reality, s.r.o. a GLOBAL production s.r.o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING a.s., a vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše, či už členom predstavenstva alebo konateľom, A.. Z. Č., vtedajší predseda predstavenstva obchodníka. Uviedla, že Národná banka Slovenska naďalej akceptovala stav, že celé portfólio Družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING a.s. a obchodníkom, a napriek tomu, že vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi, v ktorom konštatovala, že obchodník s cennými papiermi vo svojej činnosti, pre svojich klientov a v rámci nich aj výslovne pre Družstvo, porušil zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch, ani po vydaní tohto rozhodnutia okrem udelenej pokuty vo výške 10.000 eur, nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch, a neprijala žiadne následné kontrolné alebo významnejšie opatrenia (predbežne alebo celkom zakázať činnosť obchodníkovi alebo družstvu, resp. zrušiť povolenie na činnosť obchodníkovi, alebo udeliť sankcie priamo členom predstavenstva alebo obchodníka). Následné podcenenie situácie a umožnenie ďalšej činnosti Družstva aj obchodníka s cennými papiermi, vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti navrhovateľkou do Družstva vložených prostriedkov, pričom banka svojou nečinnosťou a ľahostajným prístupom k svojim kompetenciám zapríčinila aj to, že už nemohla rozpoznať riziko svojej investície, resp., že túto investíciu jej banka svojim zanedbaným dohľadom ani v minimálnej možnej miere neochránila. Poukázala na skutočnosť, že Národná banka Slovenska tým, že dňa 04.03.2011 obchodníkovi s cennými papiermi odňala licenciu na činnosť a Družstvu zakázala činnosť v roku 2011, potvrdila dlhodobé porušovanie zákona o cenných papieroch, z čoho vyplýva jej tolerovanie porušovania právnych predpisov obchodníkom i Družstvom minimálne od roku 2008 do roku 2011. Vo svojom odvolaní ďalej uviedla, že Národná banka Slovenska rozhodnutím č. ODT-10890-4/2010 zo dňa 30.05.2011, právoplatným dňa 18.07.2011, zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investície s tým, že Národná banka Slovenska ustálila trvanie neaktuálnosti Prospektu až od mája 2010 účelovo, nakoľko údaje zahrnuté do Prospektu boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, keď ich neaktuálnosť siahala späť k 31.12.2006, kedy došlo v sídle Národnej banky Slovenska dňa 27.08.2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva Družstva za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v jeho činnosti, a údaje o subjektoch, s ktorými je Družstvo majetkovo prepojené, boli neaktuálne minimálne od 01.10.2009, a údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt a základné strategické zámery podnikateľskej činnosti Družstva, boli

neaktuálne už k 31.12.2006, z čoho vyplýva, že Družstvo svojim konaním porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c) a h) a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od 31.12.2006, avšak Národná banka Slovenska voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011, kedy činnosť Družstva zakázala.

Mala tiež za to, že existujúce konkurzné konanie samo osebe nevyučuje možnosť podať veriteľovi, ktorý si prihlásil svoju pohľadávku do konkurzu, návrh na náhradu škody proti štátu a nerobí takýto návrh predčasným, pretože je povinnosťou súdu v konaní o náhradu škody skúmať, či aktuálny stav konkurzného konania objektívne vylučuje možnosť uspokojenia navrhovateľky ako veriteľa v konkurznom konaní, a ak áno, v akom rozsahu, pričom súd pri tomto hodnotení dokonca nemá čakať až na konečné rozvrhové uznesenie konkurzného súdu (rozsudok NS ČR zo dňa 11.04.2012, sp. zn. 29Cdo/4968/2009), ale je povinný zohľadniť až napr. správy ustanoveného správcu konkurznej podstaty o stave daného konkurzu, a preto žiadna platná právna norma neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania návrhu, a to ani vtedy, ak navrhovateľka doposiaľ nemala možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je podľa názoru odporcu a súdu prvého stupňa povinný jej dané plnenie vrátiť s tým, že ani zák. č. 514/2003 Z.z. nevyžaduje žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, ale naopak pripúšťa regresnú náhradu. Ak by prebiehajúce konkurzné konanie vylučovalo podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii podľa navrhovateľa fakticky suspendoval Občiansky zákonník, zákon o zodpovednosti za škodu, ako i Trestný zákon v platnom znení, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania, a súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu, či trestnoprávna zodpovednosť je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze. Uviedla, že z písomného vyjadrenia správcu konkurznej podstaty o stave konkurzu vyplýva, že 90 % z objemu prihlásených pohľadávok je popretých, a že v konkurznej podstate nie sú žiadne prostriedky, celý majetok je tvorený hypotetickými pohľadávkami z neukončených súdnych sporov proti Národnej banke Slovenska, Garančnému fondu investícií, či poisťovni Chartis Europe a iným odporcom, a preto aktuálny stav konkurzu vylučuje jej možnosť svoju pohľadávku z konkurzu uspokojiť. Namietala tiež, že zo zápisníc o pojednávaní pred súdom prvého stupňa vyplýva, že listinné dôkazy neboli riadne vykonané spôsobom podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p. (s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6M Cdo 11/2010 zo dňa 31.01.2012).

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že navrhuje rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdiť, keď mal za to, že súd prvého stupňa vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového (navrhnuté navrhovateľkou) a právneho stavu veci, riadne zabezpečil dôkazné listiny, a z iných súdnych konaní v skutkovo a právne identických veciach mal k dispozícii všetky pre vec podstatné a rozhodujúce písomné listinné dôkazy, a tiež právoplatné rozhodnutia vydané bankou, z ktorých je jej úradný postup preukázaný. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľky, že je povinnosťou všeobecného súdu dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (pričom ani nešpecifikovala, na ktoré otázky nedostala odpoveď), keď aj podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR všeobecný súd musí dať odpoveď na tie otázky, nastolené účastníkom konania, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania, a odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 241/07). Uviedol, že podstatou práva na spravodlivé konanie nie je právo na úspech v konaní a teda právo na rozhodnutie zodpovedajúce názorom a predstávam navrhovateľky, a preto je jej tvrdenie, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti považuje za denegatio iustitiae, účelové. Mal za to, že navrhovateľka sa účelovo snaží dodatočne navrhovať vykonanie ďalších právne irelevantných dôkazov, ktoré iba odďaľujú vydanie rozhodnutia vo veci, a zároveň sa snaží vyfabulovať fiktívnu existenciu jeho údajného nesprávneho postupu a tiež fikciu, kedy sa tak stalo, pretože údajný nesprávny úradný postup nebol preukázaný a neexistuje. Poukázal tiež na to, že navrhovateľka nevyužila všetky možnosti na uplatnenie a vymoženie svojho nároku, pretože nepodala žiadny návrh proti členom predstavenstva ani členom kontrolnej komisie Družstva, ktorí boli zodpovední za jeho riadenie, za hospodárenie a nakladanie s jeho majetkom. Ohľadom tvrdenia navrhovateľky v odvolaní, že Národná banka Slovenska nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, uviedol, že jej kompetencie pri vykonávaní dohľadu nad dohliadanými subjektmi sú dané platnými právnymi predpismi, a ich medze vyplývajú aj z Ústavy SR a konštantnej súdnej judikatúry, podľa ktorej všetky orgány verejnej moci môžu konať iba na základe

ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, pričom je vylúčený extenzívny výklad (interpretácia) týchto ústavných princípov vyplývajúcich z článku 2 ods. 2 Ústavy SR. Zdôraznil, že Národná banka Slovenska postupovala v súlade s Ústavou SR a platnými právnymi predpismi, nebola nečinná, nespôsobilá žiadne prietahy, a pri svojom postupe voči Družstvu a aj obchodníkovi s cennými papiermi dodržiavala zákonné pravidlá, zakotvené ustanoveniami zákona o dohľade a zákona o cenných papieroch. Mal tiež za to, že ak bola navrhovateľka neznalá právnych predpisov, mohla požiadať Národnú banku Slovenska o vysvetlenie jej zákonom zverených kompetencií v oblasti dohľadu nad finančným trhom. Muselo jej však byť známe, že s jej investíciou je spojené aj riziko, a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov.

Ohľadom navrhovateľkou v odvolaní tvrdeného zanedbania povinností banky pri dohľade nad Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi uviedol, že Národná banka Slovenska môže ukladať sankcie dohliadanému subjektu len za také porušenie a neplnenie povinností, ktoré sú dohliadanému subjektu uložené zákonom a ktoré zároveň patria do pôsobnosti a kompetencií orgánu dohľadu. Poukázal na to, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch, teda až od 01.06.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú aj povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície, a teda až odvtedy mohla Národná banka Slovenska dohliadať, či Družstvo schválený Prospekt investície dodržiava. Uviedol, že povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola stanovená vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt až od 01.01.2009, na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch v znení zák. č. 558/2008 Z.z., avšak počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt, nepretržite zodpovedal a zodpovedá investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt. Informácie a podklady, ktoré má Národná banka Slovenska zisťovať v rámci predmetu dohľadu, sa vždy vzťahujú výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu so zohľadnením jeho zákonom uložených povinností. Poukázal na skutočnosť, že žiaden zákon neukladal vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt, teda ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizík ani krytia, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, a preto reálne neexistujúce povinnosti Družstva nemohla Národná banka Slovenska kontrolovať. Vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt mal v súvislosti s rizikom iba jednu informačnú povinnosť podľa ust. § 129 ods. 1 písm. b) zákona o cenných papieroch, ktorá spočívala v tom, že zverejnené alebo hromadne používané oznámenie o verejnej ponuke majetkových hodnôt muselo obsahovať taktiež upozornenie, z ktorého vyplývalo, že s touto investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov. Uviedol, že za dodržiavanie Prospektu investície Družstva bolo aj voči členom družstva vždy zodpovedné predstavenstvo ako štatutárny orgán, a to bez ohľadu na fakt, či vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt táto povinnosť bola alebo nebola osobitne zákonom uložená. Poukázal na nepravdivé, klamlivé a zavádzajúce tvrdenia navrhovateľky v odvolaní s tým, že Národná banka Slovenska nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva, ale mohla kontrolovať len to, či si Družstvo plní informačné povinnosti o verejných ponukách majetkových hodnôt, a to, či informácie zverejňované Družstvom obsahujú náležitosti predpísané zákonom, a či Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt zverejňuje finančné správy v zmysle bývalého ust. § 130 zákona o cenných papieroch, pričom tieto informácie Národná banka Slovenska nepotvrdovala a ani nemohla potvrdzovať, pretože mohla postupovať len v súlade s bývalými ustanoveniami § 129 a § 130 Zákona o cenných papieroch, a nemohla potvrdzovať správnosť finančných ukazovateľov Družstva. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľky, že vo vzťahu k Družstvu bola Národná banka Slovenska nečinná, nakoľko vydala relevantné rozhodnutia, pričom sa nedopustila žiadnych prietahov v konaní a postupovala v rámci jej oprávnení a v súlade so zákonom o cenných papieroch, zák. č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj Ústavou SR.

Vo vzťahu k rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 29Cdo/4968/2009, na ktorý navrhovateľka poukazovala tvrdiac, že jej žaloba nebola podaná predčasne, odporca uviedol, že tento primárne rieši problematiku zodpovednosti iných subjektov ako štátu, a iba sekundárne a marginálne sa zaoberá zodpovednosťou za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci, a z jeho odôvodnenia zároveň vyplýva, že akokoľvek inak nie je možné zmiešavať posúdenie otázky vzniku škody pri zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci s otázkou zodpovednostných nárokov osôb uvedených v ust. § 3 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní, a preto zodpovednosť štátu v prípade, ak existuje iný dlžník, je zodpovednosť subsidiárna a tiež objektívna, ktorej sa štát nemôže zbaviť, a preto

musia byť najskôr využité všetky zákonné možnosti veriteľa voči iným dlžníkom a následne musia byť jednoznačne a nespochybniteľne preukázané všetky tri predpoklady tejto zodpovednosti za škodu, ktoré musia byť splnené súčasne. Zdôraznil, že navrhovateľke doposiaľ nevznikla žiadna škoda, a nemožno ani odhadnúť, kedy a v akej výške jej v budúcnosti eventuálne škoda vznikne, pretože jej vznik a výška závisí od výsledku konkurzného konania na majetok úpadcu (Družstva). Uviedol, že až následne, ak pohľadávka navrhovateľky voči Družstvu nebude uspokojená v rámci konkurzu, môže navrhovateľke vzniknúť škoda. K námietke navrhovateľky, že v konkurze na majetok Družstva a v súvisiacich incidenčných súdnych konaniach ani jeden a pol roka od vyhlásenia konkurzu nemajú veritelia ani len zistené pohľadávky, poukázal na písomné vyjadrenie správcu konkurznej podstaty Družstva zo dňa 14.09.2011, kde správca konkurznej podstaty konštatuje katastrofálny stav účtovníctva úpadcu, ktoré bolo vedené len do júla 2010, a po tomto dátume sa v účtovníctve nenachádzajú žiadne účtovné záznamy, účtovné doklady sú v neporiadku, mnohé z nich chýbajú a veľká časť finančných operácií úpadcu bola realizovaná v hotovosti bez riadneho zaznamenania v účtovníctve, pričom pohľadávky neboli popreté z dôvodu, že by boli nedostatočne zdokladované, ale v dôsledku veľmi podozrivého hospodárenia úpadcu v období pred konkurzom, a zároveň s tým spojenou nemožnosťou preveriť skutočnú existenciu pohľadávok. Zastával názor, že navrhovateľke zatiaľ žiadna škoda nevznikla, keďže má voči Družstvu a jeho orgánom vymáhateľnú pohľadávku, a preto považoval záver súdu prvého stupňa o predčasnosti ňou podanej žaloby za správny. Nesúhlasil ani s tvrdením navrhovateľky, že listinné dôkazy údajne neboli vykonané spôsobom upraveným v ust. § 129 ods. 1 O.s.p.. V zápisnici o pojednávaní síce nie je osobitne uvedené, že na tomto pojednávaní boli prečítané určité listiny alebo ich presne označené časti, ale z nej jasne vyplýva, že súd prvého stupňa jednotlivé dôkazy, nachádzajúce sa doteraz v súdnom spise, oboznámil a presne špecifikoval o aké doklady išlo a aký je ich obsah. Navyiac, súdu, i zástupcom oboch účastníkov konania bol obsah všetkých listinných dôkazov a vyjadrení známy z inej činnosti súdu prvého stupňa, nakoľko vzhľadom na cca 800 podaných žalôb sa uskutočnili stovky pojednávaní v skutkovo a právne totožných veciach. Zdôraznil, že v súlade s ust. § 121 O.s.p. netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti s tým, že z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.02.2008, sp. zn. 1Obo 283/2006 vyplýva, že „dôkazy, na ktoré účastník dodatočne poukazuje, sú súdu všeobecne známe, pretože účastník viedol desiatky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe voči rôznym dlžníkom, takže dokazovanie v tomto smere nebolo potrebné vykonať“, pričom poukázal na to, že na Okresnom súde Bratislava I je proti nemu vedených niekoľko sto sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe, a s totožnými listinnými dôkazmi, pričom vo všetkých sporoch majú navrhovatelia rovnakého právneho zástupcu.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie z hľadiska navrhovateľkou uplatneného nároku, a jeho výsledky aj náležite v súlade s ust. § 132 O.s.p. zhodnotil, na skutkové zistenia aplikoval správne právne predpisy, z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver, a svoje rozhodnutie aj veľmi podrobne a náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil. S odôvodnením rozhodnutia súdom prvého stupňa sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

V postupe súdu prvého stupňa odvolací súd nezistil ani procesné pochybenia alebo vady, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, keď sa nestotožnil s námietkou navrhovateľky, že nevykonal riadne dokazovanie listinnými dôkazmi, pretože zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 17.03.2014 jednoznačne vyplýva, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, založenými v súdnom spise ako aj opakujúcimi sa dôkazmi, spoločnými pre všetky konania o náhradu škody proti Slovenskej republike - Národnej banke Slovenska, predloženými navrhovateľom, (správne má byť právnym zástupcom navrhovateľov - pozn. odvolacieho súdu), a založenými v súdnom spise 4C 176/2011. Po poučení zástupcov účastníkov podľa ust. § 120 ods. 4 O.s.p. títo uviedli, že návrhy na doplnenie dokazovania nemajú. Tvrdenie navrhovateľky o riadnom nevykonaní listinných dôkazov súdom prvého stupňa potom vyhodnotil ako účelové a nemajúce oporu v predloženom spise. Navyiac,

i keby súd prvého stupňa všetky listinné dôkazy podrobne nečítal, v zmysle ust. § 121 O.s.p. netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti. V posudzovanej veci je nepochybné, že obsah listinných dôkazov je účastníkom konania, ich zástupcom i súdu prvého stupňa (ako i odvolaciemu súdu) všeobecne z jeho činnosti známy, nakoľko bývalí resp. súčasní členovia Družstva vedú pred Okresným súdom Bratislava I (a konkrétne aj pred sudkyňou JUDr. Unčovskou) desiatky, ba až stovky sporov voči rovnakému odporcovi, na rovnakom skutkovom a právnom základe, v zastúpení rovnakým právnym zástupcom, a poukazujúc na rovnaké listinné dôkazy, takže dokazovanie ich podrobným čítaním, ani nebolo potrebné vykonať.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka bola členom PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKE INVESTÍCIE, Poľná č. 1, Bratislava, IČO: 35 784 717 (ďalej „Družstvo“), toho času v konkurze vyhlásenom uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, č.k. 3K 95/2010-21, právoplatným dňa 05.05.2011, na základe rozhodnutia predstavenstva Družstva zo dňa 31.03.2010, a žiadosťou zo dňa 07.12.2010 požiadala Družstvo o zrušenie členského podielu, uzatvorila s Družstvom Dohodu o úprave niektorých práv a povinností, pričom jej bolo zo strany Družstva vystavené potvrdenie o zániku členstva v Družstve a o vzniku nároku na vyrovnací podiel vo výške 1.863,37 eur. Dňa 07.12.2010 jej bola vystavená zmenka na 1.863,37 eur so splatnosťou na videnie. Žalovanú sumu vo výške 1.863,37 eur si uplatnila voči Družstvu v konkurze na majetok Družstva, ktorý nie je právoplatne skončený. Po popretí jej nároku správcom konkurznej podstaty podala incidenčnú žalobu, ktorá je vedená na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7Cbi 97/2011, pričom konanie nie právoplatne skončené. Zaplatenia svojho nároku sa domáha aj v tomto konaní titulom škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska. Zo súdom prvého stupňa vykonaného dokazovania vyplýva, že dňa 02.06.2008 bola medzi Družstvom ako klientom a obchodnou spoločnosťou CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. v likvidácii, (ďalej „obchodník s cennými papiermi“), ako obhospodarovateľom uzavretá Zmluva o riadení portfólia podľa ust. § 43 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách, predmetom ktorej bol podľa článku I. bod 2 záväzok obchodníka s cennými papiermi hospodáriť s portfóliom Družstva, pravidelne sledovať a vyhodnocovať spravované portfólio, obstarávať predaj cenných papierov z portfólia, nákup cenných papierov a prvé nadobudnutie cenných papierov od emitenta do portfólia Družstva, v súlade so schválenými prospektami investície, uschovávať a spravovať cenné papiere, nachádzajúce sa v portfóliu Družstva, uskutočňovať optimalizáciu a taktické zmeny v portfóliu Družstva a poskytovať mu konzultácie a finančné analýzy, pričom podľa Prílohy č. 2 k predmetnej zmluve sa obchodník s cennými papiermi zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia Družstva vo výške 8 % ročne. Medzi účastníkmi konania nebolo sporným, že po výpovedi Zmluvy zo dňa 30.03.2010 zo strany obchodníka s cennými papiermi, Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 01.03.2011, č. GUV-274/2011, odobrila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, a rozhodnutím č. ODT-10890-4/2010 zo dňa 30.05.2011 Národná banka Slovenska zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt podľa ust. § 144 ods. 4 písm. c) zák. č. 566/2001 Z.z. z dôvodu porušenia ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c), h) zák. č. 566/2001 Z. z. a ust. § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách. V posudzovanej veci sa navrhovateľka návrhom domáhala uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť jej škodu v sume 3.260,40 eur s príslušenstvom, ktorá jej mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska, špecifikovanom v návrhu na začatie konania a jeho doplnení, ktorý mal spočívať v tom, že Národná banka Slovenska oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investície Družstva, keď Družstvo porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s ust. § 128 ods. 1 písm. b), c), h) a ust. § 125c ods. 1 v spojení s ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch, a zasiahla až v máji 2011, kedy vydaním rozhodnutia o zákaze činnosti zakázala Družstvu činnosť, hoci neaktuálnosť Prospektu investície bola už od 31.12.2006, ďalej v prijatí nedostatočných opatrení zo strany Národnej banky Slovenska po 24.08.2007, kedy pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia, má portfólio nedostatočne rozložené, t. j., že Družstvo malo všetky získané peňažné prostriedky investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom s cennými papiermi, pričom rizikovosť rozloženia portfólia je jedným z najdôležitejších ukazovateľov, ktoré Národná banka Slovenska pri výkone dohľadu sleduje a má sledovať, a tiež že Národná banka Slovenska prijala od 20.08.2008 do 04.03.2011, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o odobratí povolenia obchodníkovi, nedostatočné opatrenia, a zapríčinila, že navrhovateľka nemohla rozpoznať riziko svojej investície už skôr, najmä po zisteniach, že obchodník s cennými papiermi poskytol Družstvu investičnú službu, ktorú mu poskytovať nemohol.

V posudzovanej veci sa teda navrhovateľka voči štátu domáha náhrady škody, ktorá jej mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva navrhovateľky na náhradu škody je ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť, a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými je nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Prvotnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu, ktorý zákon č. 514/2003 Z.z. v ustanovení § 9 bližšie vysvetľuje tak, že za nesprávny úradný postup je potrebné považovať aj porušenie povinností orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa konkrétnych okolností toho - ktorého prípadu, môže však ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností a preto je potrebné správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zákon č. 514/2003 Z.z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva, pričom otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Právnym posúdením je vymedzenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda, aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný

pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala a existenciu príčinnej súvislosti zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je, alebo nie. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením vecí vymedzenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Z dikcie citovaných zákonných ustanovení teda vyplýva, že škoda ako kategória občianskeho práva sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, teda všeobecným ekvivalentom, a je napravitelná poskytnutím majetkového plnenia, teda poskytnutím predovšetkým peňazí. Skutočnou škodou sa rozumie ujma, ktorá musí spočívať v zmenšení majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou. Podľa ustanovenia odseku 1 sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom a spočíva v nenastalom zväčšení (rozmnožení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, nebyť škodnej udalosti. Poškodený je povinný vznik škody preukázať, v súdnom konaní ho preto zaťažuje dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla.

Odvolací súd sa najskôr stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou Družstva. Nevyhnutným predpokladom pre záver o tom, že postup Národnej banky Slovenska v preskúmvanej veci bol nesprávny, je normatívne vyjadrenie „správneho úradného postupu“ a zistenie, že Národná banka Slovenska tento postup nezachovala s tým, že v posudzovanej veci mal nesprávny úradný postup odporcu spočívať aj v tom, že Národná banka Slovenska oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investície Družstva. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že námietka navrhovateľky, spočívajúca v tvrdení, že povinnosťou Národnej banky Slovenska bolo dohliadať na aktualizáciu Prospektu investície, neobstojí. V danom prípade nie je sporné, že Národná banka Slovenska bola povinná vykonávať dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, v konaní však bol sporný rozsah tohto dohľadu. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zákona č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 129/2010 Z.z.), teda až od 01.06.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície. Teda až od 01.06.2010 mohla Národná banka Slovenska dohliadať, či Družstvo dodržiava schválený Prospekt investície. Pokiaľ potom Družstvo od 31.12.2006 do 01.06.2010 zo zákona povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície nemalo, nemohla Národná banka Slovenska takúto povinnosť prostredníctvom výkonu dohľadu skúmať, keďže Družstvo samo o sebe nebolo povinné Prospekt investície dodržiavať. Tiež povinnosť aktualizovať Prospekt investície v zmysle ust. § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 01.01.2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zák. č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 558/2008 Z.z.). Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investícií štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h) zák. č. 566/2001 Z.z.).

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľky o povinnosti Národnej banky Slovenska v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt (teda ani Družstvu) žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, napr. správcovsých spoločností

pre kolektívne investovanie. Preto tieto neexistujúce povinnosti Družstva nemohla Národná banka Slovenska kontrolovať. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadnúť, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností Národnej banky Slovenska. Štát by sa nemohol zbaviť zodpovednosti za postup Národnej banky Slovenska iba v prípade, ak by sa jej postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľky, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľka vyhodnotila, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť Národnej banke Slovenska pri aplikácii zákonov viac povinností ako tých, ktoré jej konkrétnym spôsobom zo zákona vyplývajú.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia družstva, čo v praxi znamenalo, že obchodník s cennými papiermi obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva, čiže riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu Družstva, ktoré dávalo pokyny na nákup, či predaj toho ktorého finančného nástroja (článok III bod 1 písm. c/ Zmluvy v spojení s § 5 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient obchodníka s cennými papiermi využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená, a navrhovateľka si ako členka Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musela byť vedomá, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť, čo je podstatným znakom týchto obchodov prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi, s tým, že až do rozhodnutia Národnej banky Slovenska zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 01.03.2011, č. GUV - 274/2011, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú Národnou bankou Slovenska, a činnosť Družstva, ktorého bola navrhovateľka v rozhodnom čase členkou, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, keď ide o riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania. Zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči navrhovateľke.

Národná banka Slovenska nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva, ako sa mylne domnieva navrhovateľka. Podľa platnej právnej úpravy mohla totiž kontrolovať len to, či Družstvo plní informačné povinnosti v zmysle ust. § 126 až § 130 zák. č. 566/2001 Z.z.. V tejto súvislosti treba poukázať i na to, že navrhovateľka si musela byť vedomá toho, že s jej investíciou je spojené riziko, a že doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ust. § 129 ods. 1 písm. b) zák. č. 566/2001 Z.z. v znení platnom do 21.07.2013; ust. § 126 až § 130 boli zo zákona č. 566/2001 Z.z. vypustené novelou vykonanou zákonom č. 206/2013 Z.z. účinným dňa 22.07.2013). Ak si toho navrhovateľka vedomá nebola, nemožno to pričítať na ťarchu Národnej banky Slovenska v zmysle zásady, podľa ktorej neznalosť zákona neospravedľuje. To isté platí aj pokiaľ ide o jej argumentáciu, že o rozsahu dohľadu Národnej banky Slovenska nad činnosťou Družstva nemala vedomosť. Navrhovateľka ako členka družstva (t.j. podnikateľského subjektu) neinvestovala peňažné prostriedky do subjektu, na činnosť ktorého nemala žiaden vplyv, ale práve naopak, členská schôdza je najvyšším orgánom družstva, prostredníctvom ktorého členovia uplatňujú svoje právo riadiť záležitosti družstva, kontrolujú činnosť družstva a jeho orgánov v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka a stanov Družstva. Sama navrhovateľka argumentovala tým, že peňažné prostriedky do Družstva vložila z dôvodu, že sa spoliehala na to, že družstvo a aj obchodník s cennými papiermi sú subjekty, nad ktorými vykonáva dohľad Národná banka Slovenska, a tak že bude zabezpečené ich riadne fungovanie, a tým budú nielen ochránené jej peňažné prostriedky, ale aj budú zhodnotené v garantovanej výške. Jej spoľahnutie vychádzalo z toho, že Družstvo malo ako jednu z činností (zapísaných v predmete činnosti podľa výpisu z Obchodného registra) zhromažďovanie peňažných prostriedkov od svojich členov formou členských vkladov a vykonávania činností na uspokojovanie potrieb svojich členov, spočívajúce v efektívnom zhodnotení vložených finančných prostriedkov. Navrhovateľka vložila svoje finančné prostriedky do Družstva s plným vedomím toho, že vložením finančných prostriedkov sa stala členkou podnikateľského subjektu (Družstva), pričom s členstvom sú spojené určité práva a povinnosti, ktoré sa týkajú okrem iného aj hospodárenia a majetku družstva. Bola to práve samotná navrhovateľka (v danom prípade sa jedná o členku družstva a vzťah členky družstva k družstvu, a dodržiavanie stanovených povinností v tomto

vzťahu ako prevenčnej povinnosti predchádzať škodám), ktorá zanedbala prevenčnú povinnosť uloženú jej Obchodným zákonníkom ako členke družstva, a v zmysle ust. § 415 Obč. zák. mala postupovať ako členka družstva v spolupráci s ďalšími členmi družstva s primeranou dávkou opatrnosti, ktorú bolo možné od nej spravodlivo požadovať, a zvážiť možnú mieru rizika. Mohla a mala sa presvedčiť ako členka družstva o skutočnostiach uvádzaných Družstvom, mala sa aktívne, s dostatočnou starostlivosťou riadne a včas zaujímať o svoje práva (a ich výkon) voči družstvu, nakoľko ich podcenením či zanedbaním sa aj sama pričínila o znehodnotenie alebo nevyožiteľnosť investovaných prostriedkov.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou navrhovateľky o nedostatočných opatreniach Národnej banky Slovenska na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu, nakoľko odhládnuť od aktívneho prístupu Národnej banky Slovenska k obchodníkovi s cennými papiermi, preukázaného jej rozhodnutím zo dňa 08.01.2008, č. OPK-9750/3/2007, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 16.596,96 eur (500.000,- Sk), kedy po zrušení a vrátení vecí na ďalšie konanie Bankovou radou Národnej banky Slovenska, opätovne rozhodnutím zo dňa 20.08.2008, č. OPK-9750-5/2007, uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 9.958,18 eur (300.000,- Sk), a následne rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť, že navrhovateľka sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu, ktorý má spočívať v takom pochybení v postupe Národnej banky Slovenska, ktoré sa týkajú hmotnoprávneho posúdenia vecí, keď takéto hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť v obsahu rozhodnutí Národnej banky Slovenska, nakoľko nie je možné za nesprávny úradný postup považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie vecí, či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu sú odlišné od tých, aké očakáva ten účastník, koho práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa, že Národná banka Slovenska svojím postupom neporušila svoje povinnosti, keďže pri výkone verejnej moci postupovala v rozsahu svojich kompetencií daných jej zákonom, nedopustila sa pri svojom rozhodovaní žiadneho excesu a ani nepostupovala spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd, a preto jej postup nie je možné kvalifikovať ako nesprávny podľa zák. č. 514/2003 Z.z..

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že postup Národnej banky Slovenska bol v súlade s článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, a preto pokiaľ Národná banka Slovenska zisťovala podmienky a predpoklady pre vydanie vyššie uvedených rozhodnutí, za týmto účelom nepochybne zhromažďovala podklady (dôkazy), hodnotila zistené skutočnosti, tieto právne posúdila, a iné opatrenia, ktoré od Národnej banky Slovenska navrhovateľka očakávala a namietala ich nedostatočnosť, nemôžu byť na ujmu odporcov. V daných prípadoch išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutí a prípadné nesprávnosti a vady pri tomto zisťovaní podkladov a pri ich posudzovaní sa potom prejavia práve v obsahu rozhodnutia a z hľadiska zodpovednosti štátu môžu zakladať jeho zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie, pričom navrhovateľka v priebehu celého konania pred súdom prvého stupňa vytýkala len nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska a pochybenia, či nedostatky spočívajúce v tom, že Národná banka Slovenska pred svojím rozhodnutím nesprávne (nedostatočne) vyhodnotila podmienky pre jeho vydanie, čo je možné posudzovať v rámci tzv. nezákonného rozhodnutia. Všetky uvedené rozhodnutia však boli vydané v súlade so zákonom, neboli zrušené a majú povahu tzv. zákonného rozhodnutia s tým, že navrhovateľka tvrdený nesprávny úradný postup odporcu v konaní nepreukázala.

Z uvedeného je potom zrejmé, že v konaní nebol preukázaný základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu v zmysle ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorým je nesprávny úradný postup štátu zastúpeného Národnou bankou Slovenska.

Z obsahu spisu tiež vyplýva, že navrhovateľka bola členom Družstva, ktoré je v súčasnosti v konkurze, vyhlásenom uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, č.k. 3K 95/2010-21, právoplatným dňa 05.05.2011. Súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že navrhovateľka v konaní nepreukázala vznik škody, pretože nepreukázala bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky v žalovanej sume voči dlžníkovi, teda Družstvu, s ktorým bola v právnom vzťahu, a ktoré je vo vzťahu k nej v pozícii dlžníka povinného vydať jej získaný prospech v podobe vyrovnacieho podielu. Nárok

na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom voči odporcovi môže byť v občianskom súdom konaní uplatnený až vtedy, ak navrhovateľka nedosiahne uspokojenie svojej pohľadávky v konkurznom konaní, v ktorom si aj uplatnila pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu. Je potom nepochybné, že jej škoda ešte nevznikla, a preto nemôže byť daná zodpovednosť štátu za škodu. Existencia pohľadávky uplatnená v konkurznom konaní vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy, a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou konkurzu. Z uvedeného vyplýva, že v prejednávanej veci nie je daný ani ďalší predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, a to existencia samotnej škody, a tým ani základný predpoklad zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. (analogicky rozhodnutie Najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo 199/2005 zo dňa 31.05.2006, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cz 110/84, publikované pod č. 4/87 vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je stále použiteľné, resp. nález Ústavného súdu SR č.k. II. ÚS 165/2012-45 zo dňa 13.02.2013). Z uvedeného dôvodu odvolací súd vyhodnotil námietky navrhovateľky, rozporujúce záver súdu prvého stupňa o predčasnosti podanej žaloby, ako nedôvodné.

S poukazom na vyššie uvedené a za stavu, keď súd prvého stupňa v danom prípade v potrebnom rozsahu pre rozhodnutie vo veci samej zistil skutkový stav, vykonaním potrebných a účastníkmi navrhnutých dôkazov, a keď navrhovateľka v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, resp. tvrdenia, s ktorými by sa nebol súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku dôsledne vysporiadal, a následne takto riadne zistený skutkový stav aj správne právne posúdil, čo znamená, že na správne zistený skutkový stav aplikoval zodpovedajúce zákonné ustanovenia, odvolací súd tento rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., a ich náhradu úspešnému odporcovi nepriznal, pretože si právo na ich náhradu neuplatnil (ust. § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.